

Ona yurtning - oltin beshiging

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
MILLIY KITOB MAKTABI
INV. №

TONG yulduzi

O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlari gazetasi

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

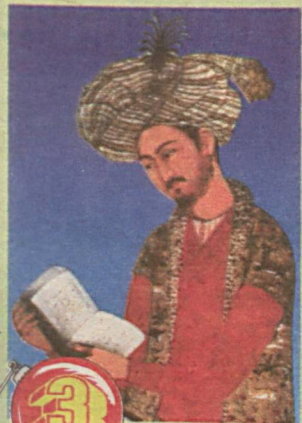
2006-yil 6-12 - fevral N:6 (66547)

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va
axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi
Xalq Ta'limi Vazirligi,
«KAMOLOT» Yoshlar
Ijtimoiy Harakati,
«SOG'LOM AVLOD
UCHUN» Hukumatga
qarashli bo'lmagan xalqaro
xayriya jamg'armasi.

SAHIFALARDA

ANDA JONIM
QOLDI MENING

3 -BETDA

BIR SHINGIL
BOG'DAN,
BIR SHINGIL
TOG'DAN

4 -BETDA

ONAJONIMNING
USHALGAN

8 -BETDA

- Katta bo'lsam ofitser bo'laman, - deyapti bu bolakay tengdoshlariga. Hozir-ku o'z orzusini birdan aytib yuborganidan biroz uyalib boshini egyapti. Lekin ertaga - Vatan himoyachisi bo'lganida qaddini tik tutib, yurtning chinakam qo'riqchisiga aylanishiga ishonamiz.

MENI KECHIR, XURSHIDA

Hilola shamollab, betob bo'lib qolgani bois uch-to'rt kungacha maktabga borolmadi. Beshinchi kuni ranglari so'lg'ingina bo'lib, bir amallab maktabiga yetib keldi. Sinfga kirsam, qizlar oxirgi partaga o'tirib olishganicha allanimalar haqida qizg'in bahslashardi.

-Vo-o-oy, bormisan Hilol, seni boshqa maktabga o'tib ketgan bo'lsang kerak deb o'ylabman, - labini o'girib o'rnidan turib ketdi Sarvinoz uni hushlamay.

- Men sizlarga aytсам, bu oyimcha darsga kelishni xohlamay, uyida mazza qilib yotib olgan, - xoxolab kuldi Zarnigor.

-Be-e-e, shuyam bahona bo'ldi-yu, menimcha oyisi bilan uzoqdagi qishloqlariga mehmonga ketishgan bo'lsa kerak, -gap qo'shdi Lola.

-O'zi necha kun dars qoldirding, pismiq, sen kelmasang ham ko'nglimiz yozdagidek, - Hilolaning yelkasiga turtib qo'ydi Nodira.

- Sochingni yuvdingmi, xuddi bir oy yuvilmagandek paxmayib turibdi-ya, hoynahoy bechoraning ko'zguna qarashga ham vaqti bo'lmagan bo'lsa kerak-a, - ko'zlarini suzib, qo'llarining uchini Hilolaning sochlariga tekkizib qo'ydi Adiba.

Dugonalaridan bunday sovuq muomalani kutmagan Hilola bir zum karaxt bo'lib qoldi. Qizlarning suhbatini bir chetda jimgina tinglab, ikkinchi qatorning oxirgi partasida o'tirgan Xurshida sekin o'rnidan turib Hilolaga yaqinlashdi. Uning qo'lidan sumkasini olib, qo'ltig'idan tutganicha qizlarning yonidagi partaga o'tirishga undadi. Hilola o'tirib olgach, uning yelkasiga qo'lini qo'ydi:

-Dugonajon, tuzalib qoldingmi? Yana bir-ikki kun darsga kelmasang bo'lar ekan. Rangi-ro'ying ham bir holatda. Xohlasang senga daftarlarimni berib turaman, qoldirgan darslaringni ko'chirib olasan, xo'pmi. Jinnivoy, nega yig'laysan. Qo'y, yig'lama.

Barcha dugonalarining gaplari ham bir bo'ldi-yu, ko'pincha o'zi ham mensimaydigan puchuqqina Xurshidaniki ham bir bo'ldi. Yuzlariga dumalab tushayotgan achchiq ko'z yoshlari yonoqlarini kuydirib ketayotgani ustiga Xurshidaning ko'nglini topib gapirayotgani bois ichidan kelayotgan bir titroq hech bosilmasdi.

Dilining tub-tubida esa, seni yaxshi bilmagan ekanman, Xurshida, meni kechir, degan haqqoniy so'zlar yangrab turardi.

Shohsanam NURMATOVA,
Samarqand viloyati,
Narpay tumanidagi 60-maktabning
5-sinf o'quvchisi.

MEN FUTBOLCHI BO'LAMAN!

Ulg'aysam yillar o'tib,
Zo'r futbolchi bo'laman.
Oyoqda koptok tutib,
Yuzlab gollar uraman.
Chempionlik xo'p yaxshi,
Jamoalar ichida.
Yuksalmoq umr naqshi,
Yigitlikning kuchi-da.
O'zbekiston bayrog'in,
Baland ko'tarmoqchiman.
Kim bo'lasan, so'rog'in,
Javobi, futbolchiman.

Hasan UMAROV,
Navoiy viloyatining XTbga
qarashli futbol maktab-
internatining 5-sinf o'quvchisi.

MUQADDAS GO'SHA

Mening bobom hamisha bizlarga maktabimizni madrasa kabi muqaddas joy deb o'rgatadilar. Shuning uchun bo'lsa kerak, men va ikki singlim faqat a'lo baholarga o'qiyamiz. Darsdan qochib ketish, past baholarga o'qishni hatto tasavvur ham qilolmaymiz. Ba'zan o'ylanib qolaman, sababsiz dars qoldirib, yomon baho olayotgan o'quvchilarning ota-onalari indamas-mikin-a? Birgina saboq jarim yonida qanchalik muhim narsalarni o'rganamiz. Agar bir soat dars qoldirsak, uni hech kim qayta o'tmaydi. Shu o'rinda tengdoshlarimga aytmoqchi bo'lgan gapim: ustozlarimiz mehnatining qadriga yetaylik. Ular berayotgan bebaho saboqlardan o'z vaqtida bahramand bo'laylik. «So'nggi pushaymon, o'zingga dushman», deydi dono xalqimiz. Bas, shunday ekan, umrimiz bekor o'tmasin.

Gulnoza MATSAFOYEVA,
Xorazm viloyati, Shovot tumanidagi
33-maktabning 5-sinf o'quvchisi.

BOLALAR YOSHLIK DAVRINI SURISHMOQDA

Bolalarning beg'ubor qalbida orzulari bir olam. Kimdir uchuvchi, kimdir haydovchi yoki bo'lmasa malakali shifokor bo'lishni orzu qiladi. Har bir bola kim bo'lishidan qat'iy nazar ulg'aygach, el koriga yarashi lozim. Buning uchun yaxshi o'qishi va obro'-e'tibor qozonishi kerak. Obro' topish bu katta-kichikni birdek hurmat qilish demakdir.

Havas

Ushbu hurmat tufayli kishiga hurmat yog'iladi. Yetuklik bolalikdan boshlanadi. Aqli raso o'quvchiga hammaning havasi keladi. Ko'p o'qib, xo'p o'qib voyaga yetgan o'g'il yoki qiz hech shubhasiz ota-onasi orzusidagi farzand bo'lib voyaga yetadi.

Jamoliddin MUXTOROV,
Toshkent viloyati, O'rta-Chirchiq tumani,
Do'stlik jamoa xo'jaligi, 5-sinf o'quvchisi.

Bizning maktabimiz Namangan viloyati, Chortoq tumanida joylashgan. Ta'lim maskanimizda o'z kasbini ardoqlagan muallimlar ko'pchilikni tashkil qiladi. Ularning sa'y-harakatlari bois ta'lim maskanimiz o'quvchilarining deyarli barchasi «a'lo» va «yaxshi» baholarga o'qishadi. Ayniqsa, maktabimiz direktori Qosimjon aka Zokirovning olib borayotgan ibratli ishlari haqida ko'p gapirish mumkin. Ularning talabchanligi, izlanuvchanligi bois maktabimizda turli to'garaklar faoliyat olib bormoqda. Fan olimpiadalari va turli tanlovlarda ta'lim maskanimiz o'quvchilari hamisha g'olib bo'lib kelishmoqda. O'qituvchilar jamoasining birligi va jipsligi bois maktabimizning tuman maktablari o'rtasida alohida o'rni bor. Ushbu ta'lim maskanida mehribon ustozlarim qo'lida saboq olayotganimdan faxrlanaman. Kelajak orzularim bir olam. Xuddi mehribon ustozlarim singari o'qituvchi bo'lmoqchiman.

Mastura JO'RAYEVA,
Namangan viloyati, Chortoq tumani.

TONGNI KUTIB

Tonggacha yulduz sanab,
Kutdim tongning otishin.
Ajabo, tong kutarkan,
Qachon oying botishin.
Oy botdi-yu qora tun,
Sochimday quyuqlashdi.
Tunga tong ulashganda,
Mudrab ko'zim ilashdi.
Shunda sirli tush ko'rdim:
Tongning sut daryosida,
Suzardi Quyosh qizi.
O, yuzlari qirmizi,
Parichehra qiz o'zi.

Radxa XIDIROVA,
Mannon Uyg'ur nomidagi
TDSI talabasi.

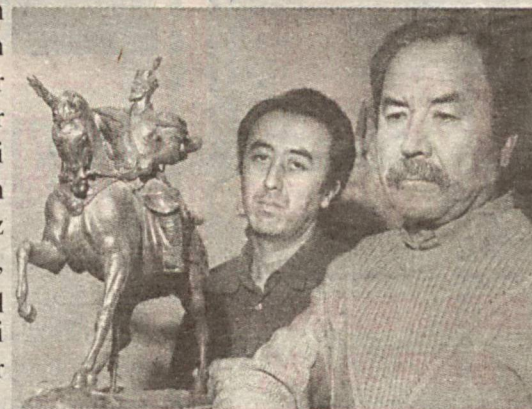

ODOB EGASI - AQL UNING MAHSULI - ILM

Aziz bolajonlar! Bugun men sizlarga amaki-jiyan haykaltaroshlar hayotidan bir lavha aytib bermoqchiman. Ular mohir haykaltaroshlar biri akademik, ikkinchisi ham amakisidan qolishmaydigan, o'z kasbining mohir ustasi, professorlik darajasiga loyiq haykaltarosh. Ular o'z mehnatlari bilan el orasida obro'-e'tibor qozonishmoqda. Faxrlanish, hayajonlanish naqadar baxtiyor tuyg'u. Toshkentimizning mangu olov qarshisidagi «Ona» haykali, hammaga tanish Amir Temur haykalini yaratgan qo'li gul Ilhomjon yana yangi ijod mustaqillik pog'onasiga ko'tarildi. 2006-yilda maydonida qad rostlagan «Ona-bola - ezgulik» haykalining ijodkori ham Ilhom va Kamol Jabborovdir. Ilhom haqida so'zlar ekanman, yonida o'tirgan Kamol bilan oralaridagi ustoz-u shogirdlikka havasim keladi. Nega deganda, ularning bir-biriga ustoz, bir-biriga shogird yigitlarning mutanosibligi, mosligi hayotda kamdankam uchraydi. Ijod ahliga nisbatan hazrat Navoiyni biz «Ko'ngil mulkingning sultoni», deymiz. Piri komil, piri ustoz bo'lish ham oson emas. «Ona-bola - ezgulik» haykaliga qarab turar ekansiz, uning kipriklariga ingan go'zal va sarvqomat bu onaning qosh-u ko'zlari, yuzlaridan Ollohning nurlari taralib turishi, farzandining quvnoq, jarangli, baxtiyor qiqirlashidan hayotning, tabiatning barqarorligiga shukronalar keltirasan. Butun dunyodan kelgan sayyohlar qadimiy obidalarimiz haqida O'zbekistonning zamonaviy qiyofasini ko'rganda:

*Birdaniga haykallarga jon kirib qolsa,
Qiyiq boylab mezbolikni olardi quyosh... -*
deging keladi. Mustaqillik maydoniga yarashib turgan «Ona-bola - ezgulik» haykaliga bir boqing-da: ular siymosida ham go'yoki yaxshilik nafasi seziladi.

Malika BARNOYEVA.

«QUVNOQLAR VA ZUKKOLAR»

Giyohvandlik yomon kasallik. Yer yuzidagi pok niyatli insonlarning maqsadi bitta. Giyohvandlik yo'qolsin! Xo'sh, bu kasalliklarni keltirib chiqaruvchi omillar nimada ekan?

Betayin qiziqish Asr vabosi oqibatida tatib ko'rilgan og'u, tanaga shpris yordamida yuborilgan zahri-qotil, o'z-o'zini xavfga duchor qiluvchi zararli «kayf» bularning barcha-barchasi tubsiz jarlikdir.

Zararli odatlar oqibatidan yuzaga keladigan VICH infeksiyalari va OITS yanada xatarlidir. Yurtimizda

farmoni va Sog'vazirligi qarorlari kasallikning oldini turli tadbirlar Ana shunday poytaxtimizning joylashgan 215-maktabida bo'lib avlod - yurt sidagi tadbirlardan va zukkolar» deb maskanining o'rtasidagi o'zaro

bellashuvi qiziqarli tarzda o'tdi. «Giyohvand va giyohvand bo'lmagan kishi orasida qanday farq bor?», «Alkogolizm va giyohvandlik oqibatida kelib chiqadigan og'ir kasalliklar» kabi bir qator savollarga javob bergan o'quvchilar kecha qatnashchilarining olqishlariga sazovor bo'lishdi. Nilufar Mamajonova va Abdulla Salimjonov singari bolajonlar o'z mahoratlari bilan tengdoshlaridan ajralib turishdi. Sinf rahbari Dildora Umaraliyeva boshchiligida puxta tayyorgarlik ko'rgan 5-«V» sinf o'quvchilari umumiy natija bo'yicha g'oliblikni qo'lga kiritdilar. Ularga esdalik sovg'alari topshirildi.

Mohinur HAYDAROVA.

BILAG'ON BOLALAR DIQQATIGA!

Siz gazetamiz sahifalarida uchraydigan xatolarni albatta topib, bizga ma'lum qiling. Chunki atayin bilag'on va topag'onligingizni sinash maqsadida harflar tushirib qoldiriladi yoki qo'shib yoziladi. Tinish belgilari o'z o'rnida ishlatilmaydi.

Maqsadimiz: Bilimli bo'ling, chunki osmonni yulduzlar, yerni esa bilimlilar bezar.

ANDA JONIM QOLDI MENING

12 YOSALI SAHA

Bobur Navoiydan keyin adabiyotimizning eng e'tiborli vakili, temuriy shahzodalarning eng salohiyatli namoyondalaridan biridir. Bobur arabchadan tarjima qilinganda «Sher» degan ma'noni bildirarkan. Bobur tug'ilganida otasi Umarshayx Mirzo Farg'ona viloyatining hokimi edi. 1494-yilda Toshkent va Samarqand hokimlari birlashib, Farg'onaga yurish qiladilar. Bu vaqtda Boburning otasi Umarshayx Mirzo baxtsiz hodisa tufayli halok bo'ladi va 12 yoshli Zahiriddin taxt egasi bo'lib qoladi. 1497-yilning noyabr oylarida Bobur

Samarqandni ishg'ol qiladi, ammo oradan uch oy o'tar o'tmas uni tashlab chiqishga majbur bo'ladi. Andijonda xoinlar Boburga xiyonat qilib, Andijonni dushman qo'lga topshiradilar. Uzoq qiyinchiliklarni boshdan kechirgan Bobur ikki yildan so'nggina Andijonga kirishga muvaffaq bo'ladi. Ammo oradan ko'p o'tmay, yana sarsongarchiliklar boshlanadi. U 1503-yilda Kobulga yo'l oladi. Kobul va G'aznani jangsiz qo'lga kiritib, o'zini shoh deb e'lon qiladi. 1507-yilda unda Hindistonni egallash ishtiyoqi paydo bo'ladi va 1526-yilda hind sultoni Ibrohim Lo'diyning 100 ming kishilik askarlarini tor-mor etib, butun bir saltanatni yuzaga keltiradi. Bu saltanatni uning avlodlari to'inglizlar istilosiga qadar boshqaradilar.

«QOLDIMU?» G'AZALINING YOZILISH TARIXI

*Charxning men ko'rmagan jabru-jafosi qoldimu?
Xasta ko'nglum chekmagan dardu balosi qoldimu?
Meni xor etti-yu qildi muddaiga parvarish,
Dahri dunparvarning o'zga muddaosi qoldimu?*

Bu g'azal 1507-yilda Hirot - Kobul yo'lida yozilgan. Shayboniyxon Xurosonni zabt etishga kirishib, Balxni qamal qiladi. Bobur ham Husayn Boyqaroning da'vati bilan Kobuldan Balxga yordamga yo'l oladi. Biroq, 1506-yila Boyqaro vafot etadi. Temuriyodalar Shayboniyga qarshi kuchlarni birlashtirish uchun 1506-yilda Murg'obda uchrashadilar. Qishni shu atrofda o'tkazib, ko'klamda Shayboniyxon ustiga yurish qilishga qaror qilinadi. Bobur Hirotga boradi. U yerdagi qarindoshlari bilan uchrashib, Alisherning uyida biroz yashaydi. Lekin mezbonlar Boburga yaxshi munosabatda bo'lmaydilar. Unga qishlash uchun joy ko'rsatmaydilar. Natijada 24-dekabrda Bobur qishloqlarni aylanish bahonasi bilan Hirotidan chiqib ketadi. Kobulga ikki yo'l orqali borish muammosi turardi. Biri Qandahor orqali, ikkinchisi Hazora yo'li. Ular Hazora yo'lini tanlaydilar, yo'l uzoq, buning ustiga qish avjiga minib, yo'llar qor bilan to'silib qoladi. Charoqbon degan joyga kelishganda, qor uzangidan yuqoriga chiqib ketadi va Bobur boshchiligidagi navkarlar otdan tushib, qorni tekislab, yo'l ochadilar. Ammo baribir adashib qolishadi. Mulozimlar orasida vahima boshlanadi. Nihoyat, ular tasodifan 50-60 kishilik boshpanaga duch keladilar. «Qoldimu?» radifli g'azali shu tariqa dunyoga keladi. Lekin, u talpinayotgan manzilda ham (Kobulda) uni yangi xiyonat kutib turgan edi. Boburning pochchasi Muhammad Husayn: - Boburni Hirotida qamoqqa olibdilar, - deb gap tarqatadi va uning navkarlarini o'ziga og'dirib, Mirzaxon ismli kishini podshoh qilib ko'taradi.

DARDINI KUYLAGAN INSON

Ona yurt sog'inchi musofir yurtda,
Qalbini bir zum ham tark etmadi.
Taqqiri-azalning sinovlarini,
Engdi-yu murodiga etmadi.

Qon-qon yig'lab hind diyorida,
Qo'msadi Andijon quyoshin.
Yurti tushlariga kirib chiqqanda,
Tiyolmay qolardi ko'zdagi yoshin.

Adolatli shox va benazir shoir,
Yurtiga, xalqiga sodiq u inson.
Jonini farzand-chun berolgan padar,
Bundayin insonlar topilmas har on.

Umr kitobida yomg'irday yog'ar,
U ko'rmagan dunda jafu qolmadi.
Qolmadi sog'ingan haqiqatlari,
O'z yurti jonida mudom tolmadi.

Sanobar JUMANOVA,
A.Navoiy nomidagi Nafis san'at litseyi o'quvchisi.

«BOBURNOMA»NING TUG'ILISHI

Bobur 20 yoshida yangi bir yozuv - «Xatti Boburiy»ni kashf etadi. Aruz ilmi, musiqa nazariyasi va amaliyoti bilan shug'ullanadi. «Harb ishi», «Musiqa ilmi» nomli kitoblar yozadi. Alisher Navoiyning «Mezon ul-avzon»idan keyin aruz ilmiga bag'ishlangan ikkinchi asari edi. Bobur she'riy devonlar tuzdi, o'zbek va fors tillarida bitilgan 400 dan ortiqroq she'rlar qoldirdi. O'z hayotidan hikoya qiluvchi eng mukammal asari - «Boburnoma»ni yaratdi.

YURT SOG'INCHI

Bobur shoh bo'lishiga qaramay, uning ko'nglida birgina tugun, u ham bo'lsa yurt sog'inchi yechilmay turardi. U Andijondan keltirilgan qovun, uzum, sarxil mevalarni Agradagi bog'iga ektiradi. Ularni o'zi parvarish qiladi. Ammo tatib ko'rganida vatanida yetilgan mevalar mazasini topa olmaydi. Bobur 1530-yilning 26-dekabrda Agrada vafot etadi. Keyinchalik uning hoki vasiyatiga ko'ra Kobulga ko'chiriladi. Shoh va shoirning vatanga talpinishi, uning jamoliga bir bora to'yib olishi butun umrlik armonga aylanib qoladi...

Biz suv ichgan buloqlar

TUG'LUQ-TEMURXON BILAN UCHRASHGANIMDAN SO'NG KO'NGLIMGA KELGAN BIRINCHI KENGASH

Tug'luq-Temurxon, (sarkardalari) Bekchik, Hojibek erkinit (turk-mo'g'ul qabilalaridan), Ulug' Tuqtemur kerayit (turk-mo'g'ul qabilalaridan) va Jetening boshqa amirlaridan uch favj (harbiy-bo'linma) tuzib, ularni Movarounnahr mamlakatini talon-taroj qilish uchun yuborilganligi, o'sha uch favj qo'shin Huzor degan joyga kelib tushganligi xabari mening qulog'imga kelib yetdi. Shunda Tug'luq-Temurxonni borib ko'rishdan ilgari bu ochko'z amirlarni mol-dunyo bilan aldab, Movarounnahr viloyatini qatlu g'oratdan qutqarib qolishga qaror qildim. Tilga olingan amirlarni ko'rganimda ularni haybatim bosdi shekilli, ko'p hurmat ko'rsatib, meni ortiqcha siyladilar. Ularning ko'zlariga o'xshash ko'ngillari ham tor bo'lganligidan, sovg'a-sovrun yo'sinida ularga berilgan har turli taniq mollar ko'zlariga ko'p ko'rindi va Movarounnahrni bosib olish va talon-taroj qilish niyatidan qaytdilar. Shundan so'ng, to'g'ri borib Tug'luq-Temurxon bilan ko'rishdim. Xon kelishimni yaxshilikka yo'yib, (saltanat ishlarida) mendan kengash so'radi. Ko'rsatilgan kengashlarimni to'g'ri deb topib, hammasini qabul qildi. Shu asnodda Tug'luq-Temurxonga xabar keltirdilarkim, (yuqorida aytilgan) uch favj amirlari, yerlik xalqdan naqd pul va sovrunlarni olib ular bilan kelmishlar. Xon shu ondayoq mol-mulk va naqd pullarni qaytarib olish uchun odam tayin qildi va amirlarni bundan buyon Movarounnahrda borishlarini man etdi. Mansablaridan bo'shatdi. O'rinalariga Hoji Mahmudshoh Yasovuriyini tayin qildi. Bu haqda amirlar xabar topgach, dushmanlik bayrog'ini ko'tarib, yurtlariga qaytib ketdilar. Yo'lda xonning devonbegisi va bosh maslahatchisi bo'lmish O'g'lonxo'jani uchratdilar. Uni ham o'zlariga og'dirib olib, Jete tomon yuzlandilar.

Aynan shu vaqtda Tug'luq-Temurxonning Dashti Qipchoqdagi amirlari ham isyon tug'ini ko'targani haqida xabar olindi. Bundan xon tashvishga tushdi. U mendan maslahat so'radi va Jete tarafga yo'l oldi. Movarounnahrni esa menga qoldirdi va bu xususda yorlig'u ahdnoma yozib berdi. Amir Qorochoq no'yonning Movarounnahrda tumanini ham menga topshirdi. Men bugun Movarounnahr viloyatiga, to' Jayhun daryosining sohillarigacha yerlarga hukmron bo'ldim. Davlat va saltanatimning boshlanishida eng avval qilgan kengashim shul edi. Men tajribamdan shuni bildimki, yuz ming otliq askar qila olmagan ishni bir to'g'ri tadbir bilan amalga oshirish mumkin ekan.

«Temur tuzuklari»dan,

Forschadan Alixon SOG'UNIY va Habibullo KARAMATOV tarjimasi.

MEHRIBON OTA

Pirimqul Qodirovning «Yulduzli tunlar», «Avlodlar dovoni» kitoblarini o'qigan har bir inson Bobur shaxsiga qiziqish bilan qaraydi. Boburning shijoatiga, sabr-u qanoatiga, dovyurakligiga qoyil qoladi. Har safar taqdir zarbasiga uchragan, qarindoshlari-yu yor-u birodarlaridan ro'shnoqlik ko'rmagan shoir tahlikali kunlarni, besamar urinishlarni sabot bilan yengadi. Shu asnodda bir necha g'azallar yozadi. Bor dard-u alamlarini oq qog'ozga to'kib-soladi. O'g'li Xumoyun betob bo'lib yotib qolganida uning uchun jonini berishga ham tayyor ekanligini aytadi. «Boburnoma»da mana shu satrlarni o'qib, beixtiyor ko'zlarimga yosh keldi. Bu satrlar orqali Boburning nafaqat shoh, balki mehribon ota bo'lganligi ham kishini hayratga soladi. Bir umr yurt sog'inchi yuragini kemirib yotgan shoir tavalludi oldidan yurtimizda ko'plab tadbirlar uyushtiriladi. Ana shu tadbirlarda Bobur haqida yana ko'proq ma'lumotlar bilib olishimiz mumkin.

Sarvinoz YAXSHIBOYEVA,
A. Navoiy nomidagi Respublika
Nafis san'at litseyi o'quvchisi.

Ma'lumotlarga qaraganda, O'zbekiston aholisining 50 foizga yaqinini o'quvchi yoshlar tashkil etarkan.

Xo'sh, ertangi kunimiz egalari bo'lmish bolajonlarimiz qanday o'qishlari, bo'sh vaqtlarida nimalar bilan mashg'ul bo'lishlari, qanday kiyinishlari, kuy tinglashlari... Qo'yingchi, bugunning bolasi

qanday bo'lishi kerak?

Ana shunday savollar bilan poytaxtdagi 24-maktabning bir necha o'quvchilari hamda ularning murabbiylariga murojaat qildik:

BIR SHINGIL BOG'DAN,

Nodirbek YUSUFBEKOV, Qo'shtut mahallasining sportni rivojlantirish bo'limi xodimi:

-Mening ukam giyohvandlik tufayli hayotdan barvaqt ko'z yumgan. Ota-onamning iztiroblarini ko'rib, bu illatga qarshi qo'ldan kelgancha kurashaman, deya o'z-o'zimga so'z bergandim. O'zim xususiy tadbirkorman. Mahallamizdagi 24-

maktabda tahsil olayotgan bolalarni bo'sh vaqtlarida foydali ishlarga jalb qilishga harakat qilaman. Ularga mehnat ta'limidan saboq beraman, sportning erkin kurash turi bilan shug'ullantiraman. Yoshlikdanoq biror hunarning boshini tutishlariga ko'maklashaman. Shu yo'l bilan men tanigan, bilgan bolalarning hech birlari giyohvandlik yo'lga kirmasliklariga harakat qilaman.

Nazarimda, tezkor zamonamizning talabi ham shunday: bugunning bolasi bilimli, hunarli, e'tiqodli, eng muhimi sog'lom va baquvvat bo'lib kamol topishi lozim.

Menimcha, yoshlar bilan yoshlar ko'proq ishlashlari lozim. «Qush tilini qush biladi» deb bejiz aytilmagan-ku, axir!

Mana, aziz tengdoshlarim, bugunning bolasi xususidagi ayrim fikr va mulohazalar bilan tanishdingiz. Xo'sh, bu borada sizning fikringiz qanday? Bizga yozib yuborasiz degan umiddamiz.

Nargiza JALILOVA yozib oldi.

BUGUNNING BOLASI. U QANDAY BO'LISHI KERAK?

Zohid KAZIYEV, 8-sinf o'quvchisi:

-Bu savol meni ham juda ko'p o'ylantiradi. Ayniqsa, maktabga kun o'tkazish uchungina kelib ketadigan ayrim tengdoshlarimni ko'rsam, shularning ham hayotdan bir maqsadlari bormikan-a, deb o'ylab qolaman. Nahotki ular oltinga teng yoshlik damlarini xuddi suvga oqizgandek o'tkazib yuborayotganliklarini sezishmasa?!

Maktabga keldikmi, ustozlarimizdan biror nima o'rganib ketishimiz lozim. Chunki bunday imkoniyat bizga qayta berilmaydi.

Umida SALIMOVA, 10 - sinf o'quvchisi:

-Men tengdoshlarimning yurish-turishlari, kiyinishlari haqida gapirmoqchiman. Bu mavzu hozir global muammoga aylanib borayapti, desam mubolag'a qilmagan bo'laman. Ommaviy axborot vositalarida ham bu xususda juda ko'p gapirilayotgani bejiz emas. Menimcha, zamonaviy reb usulida kiyim kiyishni hamma ham xohlaydi. Lekin hammasining ham o'z kiyadigan o'ri bor. Maktabga kalta yubkada kelgan qizlarimizni yoki keng shim kiyib kelgan bolalarni ko'pchilik orasida mulzam qilmay, ustozlarimiz odobnoma darslarida tushuntirib borishsa, maqsadga muvofiq bo'lardi. Chunki bizning yoshimizdagi o'g'il-qizlarni qaysar, mag'rur va jizzaki bo'lishadi, deyishadi. Ustozlari bilan o'chakishib, o'z bilganidan qolmaydiganlar ham yo'q emas-da.

Umidjon HAMROQULOV, 9 - sinf o'quvchisi:

-Bugunning bolasini qo'lida uyali telefon ko'tarib yurishiga ko'nikib ham ketdik. Bu holni turlicha izohlashadi: kimdir zamon talabi desa, yana kimdir to'qlikka sho'xlik, deydi. Dars paytida «sotka»si jiringlab qolib, sinfdoshlarining fikrini bo'layotgan, ustoziga nisbatan behurmatlik qilayotgan bolalar, telefon tutishning o'ziga yarasha qonun-qoidalari, nizomi, madaniyatini ham o'rganib qo'yishsa yaxshi bo'lardi...

Balki o'tkazib yuborgandirman, keling, yana bir qarab chiqaylik...

Nihoyat 3-betdagi «Onamni yomon ko'raman» nomli kichkinagina maqola tagida yozilgan o'z ismi-sharifimga ko'zim tushdi.

-Iye, maqolangni shunday nomlaganmiding?-so'radilar oyim ajablanib. -Bekor unday nomlabsan. Sarlavhani o'qigan odam buni mehribonlik uyidagi bola emas, maqola muallifi yozgan deb o'ylaydi-da, dedilar-u, chiqib ketdilar. Menga sezdirmasalarda, ranjiganlarini tushunib turardim.

Avvallari maqola va she'rlar yozib turardim-u, ammo ularni gazeta va jurnallarda chop ettirish

MAQOLA KIMNIKI BO'LDI?

haqida sira o'ylab ko'rmagan ekanman. Yaqinda dugonamning maslahati bilan yozgan maqolamni bir gazetaga (nomini yozishni lozim topmadim) olib bordim va uning chop etilishini intizorlik bilan kuta boshladim. Axir u matbuot yuzini ko'radigan birinchi maqolam edi-da.

Nihoyat, kutilgan kun keldi. Do'kondan gazetani sotib oldim-u, uyga yugurdim.

-Oyijon, gazetada maqolam chiqibdi, keling, birga o'qiyimiz, dedim hovliqib.

Onam ikkimiz gazetani varaqlay boshladik. Ammo negadir maqolamni topa olmadik.

-Qizim, maqolangning chiqqani aniqmidingi?-so'radilar oyim hayron bo'lib.

-Ha, oyijon, Ayra aytgandi, dedim biroz bo'shshib.

Siz nima deysiz?

Ko'zlarimga ishonqiramay maqolani o'qishga tutindim. Xullas, maqolamning uchdan bir qismigina mening so'zlarim edi. Unga ham kiritilgan o'zgartirishlarni hisobga olmaganam.

Maqolamni o'qib chiqdim-u, yig'lab yubordim. Maqolamni berganimda, uni biroz tahrir qildik, deyishgandi. Ammo barcha gaplarim, hatto sarlavham ham o'zgarib ketibdi. Endi bu maqolani kim yozgan hisoblanadi, menmi yoki tahririyat xodimlari? Dugonalarim maqolangni nega bunday nomlading deyishsa, nima deyman?

Shahnoza NIGMATOVA,
«Yangi avlod» media
markazi a'zosi.

ONANING O'ZI

Jannat atalmishdir onaning izi,
Oltin topilmas har aytgan so'zi,
Oy ila yulduzmish yuzi va ko'zi,
Hamman mehribon onaning o'zi.

Ajin qoplmasin uning yuzlarin,
G'amga botirmangiz munis ko'zlarin,
Dastur amal biling aytgan so'zlarin,
Hamman mehribon onaning o'zi.

O'rnak olajakmiz undan har ishda,
Ona borki, uylarimiz sarishta,
Ularni e'zozlab deymiz, farishta,
Hamman mehribon onaning o'zi.

Shohsanam ABDUJALILOVA,
Samarqand viloyati, Oqdaryo
tumanidagi 31 - maktabning
8 - sinf o'quvchisi.

AQLI BOLA

Bir bor ekan, bir yo'q ekan. Ahmad ismli bir to'polonchi, injiq bola bo'lgan ekan. Bir kuni uning tug'ilgan kuni bo'libdi. Onasi unga ajoyib kitob sovg'a qilibdi. Lekin Ahmadga onasining sovg'asi hecham yoqmabdi. U kitobni hatto ochib ham ko'rmabdi. «Uyda shuncha kitob kelganlarini-chi», o'ylabdi o'zicha. Onasi o'g'ildan juda xafa bo'libdi, lekin o'ziga sezdirmadim. «Bolamni juda erkalatib yuboribmiz chog'i, og'zidan chiqqan narsani muhayyo qilishning oqibati shu bo'lsa kerak-da?» deya xo'rsinib qo'yibdi.

Bir kuni Ahmad do'stlari bilan gaplashib o'tirgan ekan. Suhbat mavzusi o'z-o'zidan kitoblarga borib taqalibdi. O'rtoqlari biri olib, biri qo'yib o'qigan kitoblari haqida bahslashib ketishibdi. Ahmad esa ularning gaplariga qo'shilolmay, bir chekkada mulzam bo'lib turaveribdi.

Shu kuniyoq uyga kelib onasi sovg'a qilgan kitobni o'qishga kirishibdi. Azbaroyi qiziqib ketganidan undan bosh ko'tarolmay qolibdi. Buni ko'rgan onasi, kechroq bo'lsa ham o'g'limga aql kiribdi-ku, deya ich-ichidan xursand bo'libdi.

Maftuna ESANOVA.

TUYG'U

Nigohlarim termular yo'lga,
Kimlaridir doim izlaydi.
Yuragimning tubida nedir,
Qalbginamga taskin so'zlaydi:

«Qish-qirovli kunlar o'tkinchi,
Bir kun bahor albat keladi.
Boychechag-u yalpizning bo'yin,
Har yon yoyib, epkin yeladi.

Sen ham kutgin umid-ishonch-la,
Hayotingning gul bahorini.
Ezguliklar uchun sarfla,
Uning har kun, har nahorini».

Ko'klam, juda ajib, go'zalsan,
Sog'inch hissi o'rtaydi meni.
Izg'irinli qish kunlarida,
Gul bahorim, qo'msayman seni.

Qalbgam umid berguvchi tuyg'u,
Fotimaga sherik u mangu.
Sabot birla shundayin yashar,
Tabiatning mo'jizasi bu.

Fotima G'OYIBOVA,
Farg'ona viloyati, Beshariq
tumani, Pastki Yangi Qo'rg'on
qishlog'i.

BIR SHINGIL TOG'DAN

EYFEL MINORASI - PARIJ DURDONASI

Biz yashab turgan olam go'zalliklarga, sir-u sinoatlarga to'la. Inson zoti borki, ana shu go'zallikka intilib, undan bahra olib yashashga harakat qiladi. Chunki u go'zallik shaydosidir.

Mana shunday mo'jizakor, odamlarni o'ziga ohangrabodek tortib kelayotgan afsonaviy shaharlardan biri bu - Parijdir. O'zining noyob yodgorliklari bilan butun dunyoga dong taratgan Parijni u yerdagi Eyfel minorasisiz tasavvur qilib bo'lmaydi. Shaharning butun go'zalligini, ajoyib manzaralarini Eyfel minorasi cho'qqisidan turib hech bir qiyinchiliksiz tomosha qilish mumkin. Bu yodgorlik Sena daryosining chap tomonida joylashgan bo'lib, uning o'lchami 300 metr keladi. Mana shunday mashhur yodgorlik oddiygina temir metallardan ustalik bilan qurilganki, uni tasvirlashga til ojiz. Og'irligi 9 million kilogrammdan iborat bo'lgan minora 7 yil davomida qurilgan bo'lib, unga 5 million frank sarflangan. U 3 qavatdan iborat bo'lib, yayov chiqsangiz 1789 qadam bosishingizga to'g'ri keladi. 1-platforma yerdan 58 metr balandlikda, 2-platforma 116 metr, 3-platforma esa 176 metr balandlikda joylashgan. Har yuz metr masofada to'rttadan ustun bo'lib, ular minora qaddini ko'tarib turish uchun xizmat qiladi. Minoraning eng cho'qqisida teleminora joylashgan. 1889-yilda qurilgan mazkur minoraning asoschisi fransuz arxitektori Gustav Eyfeldir. Minoraning nomi uning sharafiga qo'yilgan. 1832-yilda tug'ilgan arxitektori Eyfeldan tashqari yana ko'plab muzey va yodgorliklarning ham asoschisidir.

Fransuzchadan Dildora NAFAROVA tarjimasini.

Saqichni XIX asr boshlarida birinchi bo'lib Tom Anand ismli kimsa o'zi bilmagan holda ixtiro qilgan. Mexiko aholisi ishsizlikdan aziyat chekayotbu muammo qiynar edi. Shunda Tom bir daraxtda rezinaviy kuch borligini sezib qoldi va daraxtni shina tayyorlashda ishlatish mumkin deb ot-arava g'ildiraklarida sinab ko'rdi. Ammo u foyda ko'rolmadi, bu g'ildiraklar juda yumshoqlik qildi. Omadaraxt po'stlog'ini tishladi va chaynay boshladi. Bu unga yoqdi. Foyda olishning yangi yo'lini o'ylab topdi. Endi daraxt po'stlog'ini chiroyli ko'rinishga keltirib, qutichalarga joyladi va ustiga o'z ismini yozib sotuvga chiqardi. Tez orada xaridorlar ham topildi. Endi undan nafaqat saqich

SAQICHNING TARIXI

sotib olishar, do'kon egalari buyurtma ham berishardi. Kambag'al Tom tez orada millionerga aylandi.

Hozirgi kunda saqich olimlar tomonidan mayin ta'm va hid beruvchi yog'lar, o'simliklar ildizi qo'shilib, texnika yordamida ishlab chiqilmoqda.

AQSHning birinchi prezidenti muzokaralar oldidan asablarini tinchlantirish uchun saqich chaynagan ekan. Hatto mashhur qo'shiqchi Elvis Presli konsert berayotgan vaqtda ham saqichni og'zidan qo'ymas ekan.

«Asablarni tinchlantiruvchi» deb nom olgani uchun ham saqich zamon nazaridan qolmasa kerak.

Nargiza MUHIDDINOVA,

Toshkent shahar, Uchtepa tumanidagi

116 - maktabning 9-«A» sinf o'quvchisi.

O'qi, qiziq!

Bolalar, milliy sport turimiz bo'lmish belbog'li kurashni yaxshi bilishingizga shubhamiz yo'q. Qoidalarida qisman farqi bo'lgan «belbog'li olish kurash» turi bo'yicha ham yurtimiz sportchilari talaygina yutuqlarni qo'lga kiritishayotgani haqida hali ko'pchiligingiz bilmasangiz kerak-a? Unda quloq tuting:

TEHRONDA BELBOG'LI OLISH KURASHI

Mazkur sport turi bo'yicha 2002-yilda Qirg'izistonning O'sh shahrida bo'lib o'tgan I-Osiyo va jahon chempionatida qizlarimizdan Tamara Kondaurova Osiyo chempioni bo'lib oltin medal olgan bo'lsa, ikkinchi vakilimiz Lyudmila Chausova 63 kg.dan yuqorilar o'rtasidagi bellashuvda bronza, jahon chempionatida ishtirok etgan Yevgeniya Beg esa og'ir vaznda bronza medallari olishga muvaffaq bo'lishdi. 2003-yilda Eron Islom Respublikasi poytaxti Tehronda bo'lib o'tgan II-Osiyo va jahon chempionatida O'zbekiston terma jamoasi ham qatnashib, Osiyo chempionatida Faxriddin Boltaboyev eng og'ir vaznda oltin medal, Alisher Karimov esa bronza medali bilan taqdirlandilar. 2004-yil Istanbulda o'tgan jahon chempionatida esa qizlarimizdan Tamara Kondaurova kumush, Yevgeniya Beg bronza medali sohibi bo'ldilar.

2005-yilda Qozon shahrida bo'lib o'tgan Jahon chempionatida vakillarimizdan Rustamjon Umarov oltin, Zohidjon Jumayev kumush, qizlarimizdan Dilorom Qambarova kumush medal sohibi bo'ldilar.

Yaqinda mamlakatimiz belbog'li olish kurashining ikki nafar yosh polvonlaridan Temur Shokirjonov va Nodir Xo'jayev Tehronda bo'lib o'tgan Osiyo va jahon chempionatida ishtirok etib, chindan ham polvonlar farzandi ekanligini isbotlab qaytishdi. Temurbek oltin, Nodirbek esa

kumush medallariga sazovor bo'ldilar. Terma jamoamiz har ikkala chempionatda ham umumjamoa hisobida faxrli uchinchi o'rinni qo'lga kiritdilar.

Osiyo belbog'li olish kurashi Federatsiyasi sport direktori, O'zbekiston belbog'li olish kurashi terma jamoasi bosh murabbiyi Nosir Azizov bu nufuzli musobaqa haqida quyidagilarni gapirib berdilar:

- Bu bahslarda qit'amizning 18 ta davlatidan polvonlar ishtirok etdilar. Temur o'z vaznda barcha raqiblarini halol yengdi. Osiyo chempionligini qo'lga kiritdi. U raqiblarini muddatidan oldin mag'lubiyatga uchratdi. Finalda mezbonlar vakili - eronlik polvonni ham halol yiqitgan Temurni ko'rgan kurash muxlislari ham hayajon bilan olqishladilar. Temur bu muvaffaqiyatini Tehronda ya'ni 25-yanvarda yoshlar o'rtasida bo'lib o'tgan Jahon chempionatida yana bir bor takrorladi. Bu gal u finalda turkmanistonlik raqibini yana halol yiqitdi.

...Nodir Xo'jayev ham bahslarini ajoyib o'tkazdi. Biroq finalda undan biroz omad yuz o'girdi. U ilk bor bunday nufuzli musobaqada qatnashayotgani uchun biroz hayajonlandi. Buning ustiga belbog'li olish kurashida biznikidan farqli o'laroq chalish mumkin. Bu ham Nodirni biroz chalg'itdi.

MIRJALOL QOSIMOV ENDI MURABBIY

Balki eshitgandirsiz, o'zbek futbolining yorqin yulduzi Mirjalol Qosimov endi murabbiy. Ha, katta futboldagi 20 yillik faoliyatini yakunlagan yashil maydonimiz yulduzi futbol bilan xayrlashdi.

O'zbekiston milliy terma jamoasida o'ziga xos rekord o'rnatgan, eng ko'p 67 uchrashuvda maydonga tushib, 29 ta to'p kiritgan el Xushxabar sevgan futbolchimiz endi siz kabi futbolsevarlar bilan ishlaydilar. Mirjalol akangizning katta futboldagi eng so'nggi jamoasi Muborakning «Mash'al» klubi bo'ldi. U bu jamoa tarkibida so'nggi o'yinni Zarafshonning «Qizilqum» jamoasiga qarshi o'tkazgandi.

- Bir kun kelib men ham milliy termada murabbiy bo'larman. Ammo bu haqda bir narsa deyishimga hali erta. Aslida Germaniya maydonlarida o'tadigan Jahon chempionatida to'p surmoqchi edim. Biroq, bu menga nasib etmadi, - deydi futbolchi.

Ayni paytda O'zbekiston futbol federatsiyasi rahbariyati futbolimiz yulduzining xayrlashuv uchrashuvini o'tkazish rejasini ishlab chiqdi. Unga ko'ra, mazkur shou-uchrashuv shu yilning yoz faslida poytaxtimizda tashkil qilinadi. Ushbu uchrashuvda Osiyo yulduzlari hamda O'zbekiston terma jamoalari maydonga chiqadilar. Garchi futbol bilan xayrlashganiga qaramay Mirjalol Qosimov 22-fevral kuni «Osiyo chempionati-2007» saralash o'yinlaridan biri O'zbekiston-Bangladesh uchrashuvida mezbonlar sardori sifatida maydonga tushadi. Barchamiz Mirjalol Qosimovning uchrashuvda ham raqib darbozasini yana bir bor zabt etishini juda-juda istab qolamiz...

Ma'mura MADRAHIMOVA.

Qadim zamonda, Boy ko'p yillar farzandga bo'libdi. Ota va ona o'stirishibdi. Natijada o'g'il olmabdi. Ustozlarining pand-qilmabdi. Bundan tashvishga hech bo'lmasa hunar egallasin, deb shogirdlikka beribdi. Tajribali usta bilan yigitga hunarini o'rgatishga va loqayd shogird hunarni egallay kelajagidan xavotirlanib, boraverishibdi. Yolg'izgina olamdan ko'z hech narsa ota-onadan me'rosni sarflab yeganga tog' deganlaridek ham, oziq-tugab, yigit bo'lib qolibdi.

QORA QARG'ALAR

(ertak)

Tayyor yeb o'rgangani uchun bir ish qilishni xohlamay, ko'chadagi o'g'ri va bezorilar to'dasiga qo'shilib ketibdi. Bir kuni to'dadagi yigitlar bilan bir kampirning qo'yini o'g'irlashibdi. Bittagina qo'yiga o'rganib qolgan kampir ertalab uning joyida yo'qligini ko'rib, dod-faryod ko'taribdi. Qo'shnilar uni tinchlantirishga harchand urunishmasin, foydasi bo'lmabdi. Yig'lay-yig'lay charchagan kampir o'g'rilarni qarg'abdi. Uning qarg'ishini butun shahar eshitibdi:

-Ilohim, sen o'g'rilar shunday qushga aylanib qolinglar-ki, senlardan odamlar nafratlansin. Ko'rinishlaringni o'ziyoq odamlarga yoqmasin va qayerga borsalaring haydab solsin.

Qari kampirning qarg'ishlari ijobat bo'lib, o'g'ri yigitlar to'dasi bir gala qora qarg'alarga aylanib qolibdi.

Endi ular o'z ishlaridan pushaymon bo'lib, odamlarni ko'rsa qochib yurar, xunuk ovozd qag'illab kechirim so'rar ekanlar. Odamlar esa... Odamlar qora qarg'alarni juda yomon ko'rar, qayerda ko'rsa haydab solar ekanlar.

*Rahimaxon XUDOYNAZAROVA,
Farg'ona viloyati, Dang'ara tumanidagi
31-umumta'lim maktabining 9- «A» sinf
o'quvchisi.*

Namangan tomonlarda bir boy o'tgan ekan. zor bo'lib yashabdi. Va nihoyat o'g'illi o'g'lini haddan ziyod erka hatto madrasani ham tugata nasihatlari ham kor tushgan boy uni bir naqqoshga harchand mehr harakat qilmasin, bequnt olmabdi. Ota-onasi farzandining kundan-kunga qarib o'g'illarini o'ylab, birin-ketin yumishibdi. Yigit bo'lmagandek qo'lga n yuraveribdi. Yotib ham chidamas, asta-sekin bor boylik ovqat ham qashshoq

Tabiat va biz

ONA TABIAT

Bizning onamiz,
Jonli tabiat.

Undan olamiz,
Kuchli matonat.

Uni asrab biz,
Parvarish qilsak.
Har bir o'g'il-qiz,
Mehrimiz bersak.

Biz boqsak uni,
Bizni boqadi.
Daraxtlar eksak,
Unga yoqadi.

Shu tariqa biz,
Yashaymiz, ammo,
Tabiatni biz,
Asraylik hamma.

*Abdulla AZIMOV,
Buxoro viloyati,
G'ijduvon tumanidagi
30-maktabning
6-sinf o'quvchisi.*

HAYVONLAR HAM BIZNING DO'STIMIZ

Madina maktabdan keldi-yu, kuchukchasi Tomini axtardi.

-Oyi, Tomini ko'rmadingizmi?

-Ertalab ko'ruvdim.

-Qiziq, qayoqda bo'lishi mumkin?

-Qizim, kel, avval qo'l-betingni yuvib, choy ichib olgin. Kuchukchang bilan keyin o'ynaysan.

Nima uchundir Madinaning ishtahasi bo'lmadi. U faqat kuchukchasini o'ylardi. Oyisining zo'ri bilan ovqatini yedi. Shu payt birga dasr qilgani dugonalari Saida, Nilufar va Nigoralar chiqib qolishdi.

-Madina, kuchukchang qani? - so'radi Nigora.

-Bilmadim, o'zim ham endi qidirmoqchi bo'lib turuvdim...

Shu payt oyisining:

-Voy, o'lmasam, Madina, tez kel. Qara kuchukchangga nima qilibdi, - degan ovozi keldi.

Madina va dugonalari yugurib oyisi turgan gilos tagiga borishdi. Gilos tagida kuchukcha Tomi ingrab yotar, uning oyog'idan qon oqardi.

Oyisi qo'shni shifokor Murod akani boshlab chiqdi. Murod aka kuchukchani tekshirib, kimdir ataylab uni oyog'ini sindirib, azoblaganini aytdi. Kuchukchani oyog'iga dori qo'yib bog'lab bo'lgan ham ediki, qo'shnilari Ozoda chiqib, Halim Tomiga tosh otayotganini ko'rganini aytdi va kuchukchang tuzukmi Madina, deb so'radi.

Madina yarador kuchukchasini bag'riga bosganicha Halimlarnikiga chiqdi. Halim supada oyisi va buvasi bilan choy ichib o'tirgan ekan.

-Ha qizim, tinchlikmi? Quchog'ingdagi nima? - so'radi Halimning oyisi.

-Bu kuchukcham Tomi. Uni oyog'ini Halim tosh otib sindiribdi, - dedi-yu, Madina yig'lab yubordi.

-Buni men qilganim yo'q, - dedi Halim nima qilishini bilmay.

-O'g'il bolasan-ku, rost so'zlashni o'rgan. Chindan ham bu nomaqbul ishni sen qildingmi? - so'radi Usmon ota. - Agar chindan ham sen qilgan bo'lsang, o'sha otgan toshingni olib kel. Oyog'ingga otib ko'raman. Qanday tegishini-yu, qanday azob berishini bir ko'rasan.

-Kechiringlar, kechir Madina. Ha, bu ishni men qildim. Lekin atay qilganim yo'q. Shunchaki tosh otib, kuchukchani o'ynatmoqchi edim, - deb Halim yig'lab yubordi.

-Kechirimni mendan emas, Tomidan so'ra. Sen unga ozor bergansan. Bilib qo'y, seni joning qanday og'risa, uning joni ham shunday og'riydi. Faqat unda buni aytishga til-zabon yo'q. Agar biron tosh otib, seni mayib qilsa, nima qilarding? - dedi Madina.

-Tomi, meni kechir, endi hech hayvonlarga ozor bermayman, - dedi xatosini tushungan Halim.

Aziz bolajonlar! Halim-ku xatosini tushundi, siz esa bu hikoyadan nima xulosa oldingiz?

*Qunduzxon AHMADJONOVA,
Farg'ona viloyati, Rishton tumanidagi
O'quvchilar Ijodiyot markazi uslubchisi.*

O'QUVCHILARNING BILIM QOBILIYATINI OSHIRISHDA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISH

Bugungi kunda darslarni interfaol usullardan foydalangan holda o'tkazish an'anaga aylanib qolgan. O'qituvchilarning oldida jamiyatimizga har tomonlama yetuk va komil insonni tarbiyalab, voyaga yetkazish turadi. Buning uchun esa tinmay izlanish, o'z ustida ishlash, darslarni bir xilligidan qochib, ularni o'quvchi diqqatini jalb qila oladigan tarzda o'tish kerak bo'ladi. Agar o'qituvchi har bir darsiga yangilik kiritib borsa, unga turli o'yinlar, topishmoqlar, kerak bo'lsa boshqotirmalar tuzib, o'quvchilarning diqqatini jalb qila olsa, ularda ham bu fanga qiziqish ortadi, oqibatda o'quvchilarning o'zlashtirish ham o'z-o'zidan yaxshilanadi.

«Ta'lim to'g'risidagi» qonunda ta'kidlanishicha, o'quvchi o'quv bilimlarining butun kompleksini olishga haqlidir. Maktab, kasb-hunar kolleji o'qituvchisi faol hayotiy pozitsiyaga ega bo'lgan, jamiyatimizning bugungi kun qadriyatlarini chuqur his etuvchi fuqarosini shakllantirishi lozim. Barcha o'qituvchilarning oldida yosh avlodni dunyoda jadal ketayotgan o'zgarishlarga osonlik bilan moslashishga, ro'y berayotgan yangi ijtimoiy jarayonlarga o'z ta'sirini o'tkaza olish mas'uliyati turibdi. Turli hayotiy vaziyatlarda shaxsiy fikriga ega bo'lishga, tanqidiy fikrlay olishga, boshqalarni tushunish va ular bilan hamkorlik qila bilishga, o'zlari ustida tinmay ishlashga va o'z zimmasidagi mas'uliyatni anglashga o'rgatish hozirgi zamon o'qituvchisining burchi.

Bundan tashqari ular o'quvchilarni bilimli bo'lishga olib keladigan faoliyat yuritishga ehtiyoj sezadilar, bilimlarsiz o'z hayotini, kasbiy faoliyatini to'g'ri tashkil qilish, mustaqil fikrlash va ishlash mumkin emasligini tushunadilar. Shuning uchun so'nggi paytda eng samarali hisoblangan ta'lim modellari, pedagogik innovatsiya texnologiya va metodlarga qiziqish tobora ortib bormoqda. O'qitishning interfaol metodlarining eng asosiy xususiyati

o'quvchilarning o'quv jarayonidagi tashabbuskorligidir. Ta'lim jarayoni va natijalari uning barcha qatnashchilari uchun shaxsiy ahamiyatga ega bo'ladi va o'quvchilarda muammoni mustaqil ravishda hal etish qobiliyatini rivojlantirishga imkon yaratadi. O'quv-tarbiya jarayonini takomillashtirish, o'quvchilarning bilish qobiliyatini rivojlantirish, ularda o'quv faoliyatining asosiy usul va ko'nikmalarini shakllantirish masalalari bilan mamlakatimiz va xorijdagi pedagog psixologlar shug'ullangan. Pedagogikada Bilish faoliyati deganda, ushbu faoliyatning samaradorligini oshirish maqsadida amalga oshiriladigan chora-tadbirlar yig'indisi tushuniladi.

L.S.Vigaotskiyning fikricha, o'quvchi ishga chinakamiga kirishib ketishi uchun o'quv jarayoni davomida qo'yiladigan masalalar ularga nafaqat tushunarli, balki ichki tuyg'ulariga yaqin bo'lsin, qalban qabul qilsin, ahamiyatli bo'lsin, o'quvchining kechinmalarida o'z aksini topsin.

Rivojlantiruvchi xususiyatlar bu o'quvchilarning bor imkoniyatlarini ishga solgan holda ularning bilish va axloqiy qobiliyatlarini rivojlantirishdir. Interfaol usullaridan foydalanilganda, o'quvchilar mustaqil ravishda qaror qabul qilish va harakat qilishga, topshiriqlarni erkin tanlashga, ijod qilishga undaydigan vaziyatlarda amalga oshiradi. Faollashtirish jarayonida o'quvchi shaxsining eng qimmatli xususiyatlari, uning atrof-muhitga munosabati, ijodiy intilishlari shakllanib boradi. O'quvchining faoliyat sub'yektiga aylanishi faol hayotiy pozitsiyasini belgilaydi.

Kelajakdagi pedagogik faoliyatimning maqsadi shundaki, ta'lim jarayoniga interfaol metodlarni tadbiiq etish orqali o'quvchilarning bilish faoliyatini o'stirishning samaradorligini oshirishdir.

*Muxlisa ABDURAZZOQOVA,
Nizomiy nomidagi TDPuning Boshlang'ich
ta'lim yo'nalishi 2-bosqich magistranti.*

O'qituvchilar, sizlar uchun!

(Davomi. Boshi o'tgan sonlarda.)

Ertasiga oftob demagan charaqlab ketdi. Kechasi havo ochilib ketib, sovuqning zahri yerga tushgan, qorning beti muzlab, past-u baland, tog'-u tosh ko'z gudek yaltirar edi. Chor-atrofga bunday qaray olmasan, ko'zni oladi. Tangadek qora nuqta ko'rinmaydi. Xuddi ertaklardagi shaffof qasirni eslatadi. To'rt tarafda kakliklar-jonsarak sayrashadi. Nasibalarini qor bosib, tentirab qolishdi jonivorlar. Qirdan-qirga galalashib uchib o'tishadi. Muzlagan qor betida yengil-yengil chopqillashadi. Qordan chiqib qolgan butalardan bir nimalar topib yeyishsa kerak-da. To'qson, to'qson beshinchi yillar orasida jonivorlar rosa qirildi. Ovozlar eshitilmay ham qoldi. Tog'-u toshlar kakliksiz huvillab qoldi. O'qotar qurollar cheklanib, ro'yxatdan o'tkazilgach, yana ko'payishdi. Ana, bir dunyo katta-yu kichik bolalar baqir-chaqir bilan, bog'-hovlimizni kesib o'tgan ko'chadan tepalab, kaklik oviga chiqib ketishyapti. Albatta, qor beti erib, jonivorlar yurolmay qolgandagina ularni tutib olish mumkin. Bo'lmasa, qayda, juda jonsarak bo'lishadi.

Men bu ajib manzaralarni sandalda o'tirganimcha derazadan kuzatib o'tirardim. Odatim, bomdodga azon aytgandan keyin ko'cha eshikni ochib qo'yaman. Bugun yakshanba, tushdan keyingi poyezdda Xudo xohlasa shaharga qaytaman. Bog'-hovli qo'shnilarim azzabazza menga qo'ng'iroq qilishib, hol-ahvol so'rashgan bo'ladi. Sezib turaman, ular mening hol-ahvolimdan ko'ra uy-joylari turibdimi, o'g'ri-po'g'ri oralamaganmi, shuni bilmoqchi bo'lishadi. Men ularga ataylab tog'dagi ajib manzaralar, hatto hovlimga kakliklar tushganini, ikkitasini sho'rvaga bosib, qolganini qo'yib yuborganimni (yolg'onni Xudo kechirsin) qo'shib-chatib, to'lib-toshib gapiraman. Bormay qo'yganlariga pushaymon qildiraman. Oxiri sabrlari chidamay, uy-joylarini so'rashadi. Ha, turibdi egasi tashlab ketgan hovlidek huvillab, deb qo'yaman.

Tashqarida tap-tup oyoq tovushi eshitildi. Oqtosh yotgan joyida erinibgina xurib qo'ydi. Derazadan ko'rib turibman, etigiga ilashgan qorlarni qoqib Boymurod aka kelyapti. U kishi shaxd bilan eshikni ochdi-da, hol-ahvol so'rashisham yo'q, «anakka», deb yubordi. U kishi qor kechib kelguncha qora terga tushibdi. Buning o'rtiga yuz-ko'zlaridan hayrat ustiga hayrat yog'ilib turardi. Allaqanday qo'rquv ham bor. U kishiga peshvoz turib, qo'lini olib so'rashdim:

- Yaxshi yuribsizmi, bolalaringiz tinchmi?

- Tinchlikka tinch-a... O'zizdan keling, o'zizdan, o'ziz tinchmisiz?-deb menga boshdan-oyoq xavotirlanib qaradi.

- Ko'rib turganingizdek, iljaydim men, qani, sandalga...

- Hech balodan xabaringiz yo'g'ov...

- Tinchlikmi, - deyman xavotirga tushib? - Nima gap?

- Bo'ri tushibdi-ku boqqa, bo'ri! Yaxshiyam kechasi tashqariga chiqmapsiz, bo'lmasa naq aspalasopin bo'lardizda... Xudo saqlabdi sizni. Bir emas ikkita-ya, ikkita, - deydi Boymurod aka ko'zining paxtasi ag'darilib.

- Ko'rdizmi? Qatta? Oyoq-qo'limga titroq kirib, deraza osha tog' tarafga qaradim.

- Ovvv... - dedi Boymurod aka shang'illab, -izini ko'rdim, izini... Ikrom Otamuroddi joyini pakka qivolib, rosa izg'ishibdi. Keyin qo'tirbuloq tarafga qarab chiqib ketishibdi. O'zlariyam yuz sentner, yuz sentner keladiyov, onangni emmagurlar. Izlari qorga chuqur-chuqur botgan deng.

- Ey, - dedim kulib va qaytib joyimga o'tirdim. - Ja olasiz-da vahimani, ular ovcharka itlar-ku, kecha shom mahali Oqtoshga i l i q i b kelishganidi. O y i m c h a a k i l l a b yaqiniga yo'latmadi.

- Anakka, ovcharka-misha, - deb Boymurod akaning jahli chiqib ketdi, - o'lippan endi bo'ri bilan ovcharkani bilmasam, qirq yillik podachi...

- Ishonmaysiz-da, axir men ularni xushtak chalib, oldimga chaqirdimam-ku...

- Anakka, hali qotgan non berib, peshanasini siladimam dersiz, - kuldi Boymurod aka.

- Ha-yo'q, unchalikka bormadim, xushtak chalsam bittasi men tomonga yurdi-yu, sherigi qimirlamagach orqasiga qaytdi. Shomga azon aytib, eshikni berkitib kirib ketayotganimdayam ikkovi Ikrom Otamurodni yerida o'tirishib edi.

- Xuddi o'sha bo'ri bo'ladi, bo'ri bo'masa, men kallammi olaman, kallammi, Xudo degan odamsiz-da, Xudo saqlabdi sizni. Toshkanga borib osh-xudoyi qivoring. Toqqa qor qalin tushdi-da, och qolib tushib kelishgan. Ochdan-och-da, jonivorlar nima qilsin... Odamlar bir nima berarmikan deydi-da. Beradi-ya, berib bo'pti. Qadimdaydi, tirraqi o'lolmay qolgan mollarni toqqa obchiqib bog'lab tushishardi. To'g'ri qilishardi. Bo'lmasa qo'ra oralab, yigirmalab, o'tizlab qo'ylarni bo'g'izlab ketishardi. Hozir bunaqa gaplar esdan chiqib ketdi. Odamlar ochko'z bo'b ketishgan, ochko'z. Bir siqim don sepib, qoplab kaklik ovlab tushishyapti...

Men xayolga tolib qolaman. Nahotki ovcharka deganlarim bo'ri, juda yaqindan ko'rdim-ku. Ovcharka itlarday istarali, vahshiyliigi sezilmadi-ku! Yo'g'e, Boymurod aka o'zi shunaqa, vahima qilavuradi...

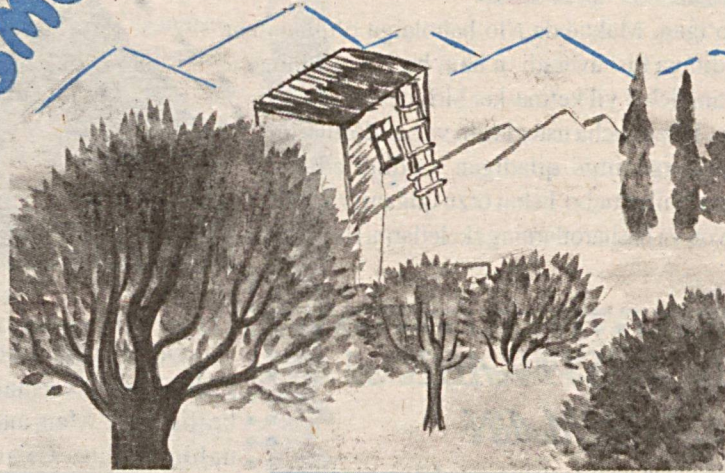
Poyezdda shaharga qaytayotib bir kishi bilan suhbatlashib qoldim. Orqasida puchchaygan safarxalta, qo'lida hassa. Men bu kishini ilgariyam ko'p ko'rgan edim. Havaskor sayyohlardan bo'lsa kerak deb yurardim. Ma'lum bo'lishicha, u kishi bo'g'in kasali bilan og'rigan ekan. Bu kasallik to'qimalarga toza havo yetishmasligidan paydo bo'larkan. Bo'g'inlari zirqirab og'rirkan. Kechalari uxlamay chiqar ekan. Qilmagan dori-darmoni qolmapti. Oxiri bir tabib tog'larga chiqishni maslahat beribdi. Dardim aridi

OSMONDAN TUSHGAN OQTOSH

(yoxud jinlar olami)

Erkin MALIKOV

deydi. Kechasi istansaga kelib poyezdda uxlab, tong bilan yana toqqa chiqib ketar ekan. Yoz paytlari chodir olib yurarkan. Ammo shu bugun uni bir Xudo saqlabdi. Peshin payti ekan. Aytishicha, bizning qo'tirbuloq taraflar ko'z oldimga keldi. Yelvizak shamoldan panalab jar tagiga tushibdi-da, biroz tamaddi qilib olmoqchi bo'pti. Bir mahal yaqin oradan g'alati uvillagan ovoz eshitilib qopti. Kaklik tutib yurgan bolalar sho'xlik qilishyapti shekilli deb e'tibor qilmapti. Ammo ovoz borgan sari kuchayib, yuragiga qo'rquv tushibdi. Bundoq teppaga qarabdi-yu, baqa bo'b qopti. Yuragi qinidan chiqay dermish. Xavfni yurak oldinroq sezarkan-da. Bo'rimish! Ka-attakon! Nuqul qibla tomonga qarab ulirmish. Bo'ri turgan joyidan pastga sakrasa bormi, naq ustidan bosib tusharkan. Bechora, nima qilishini bilmay o'tirgan joyida qorga ko'milib olmoqchi bo'pti. Ammo bu niyatidan tezda qaytibdi. Axir ko'milib qor tagida qancha yotish mumkin? Bo'riga tayyor o'lja bo'ladi-ku. Tavakkal qilib ko'zini chirt yumib, bilgan duolarini o'qib, orqasi bilan pastga qarab surilaveribdi, surilaveribdi... Oxiri bizz boqqa tushib olibdi-yu, bu yoqqa qarab juftakni rostlabdi. Ana shundan keyin ham Boymurod akaning vahimasiga ishonmaymi?! Tusi qanaqaydi deb suhbatdoshimdan so'radim. E, tusi qursin, dedi u.

Meni ham Xudoyimning o'zi asragan edi. Suhbatdoshimning gapidan keyingina Oqtoshning bo'rilar kelganda o'zini jon holatda uyoqdan bu yoqqa urganlarini tushunib yetdim. Jonivor, hovli-dan chiqma, xatar bor degandek ikki marta yo'limni to'sdi-ya. Men bo'lsam, g'aflat bosib, bo'rini ovcharka deb yuribman. Oqtoshga mehrim yana ham oshib ketdi. Jonivor, gapirishnigina bilmaydi, xolos, lekin gapirgandan ziyoda harakatlar qiladi, baribir odamning aqli noqis ekan-da... Beixtiyor Ollohning kalomida o'qiganim ushbu oyatni eslayman: «Yer yuzidagi har bir yuruvchi jonzot va ikki qanoti ila

uchuvchi jonzot borki, hammasi siz kabi ummatlardir». (An'om, 38-oyat). Tavba, nimaga men o'sha damda judayam xotirjam edim. Mana bu odam yuragim xatarni oldindan sezib, urib ketdi deyapti. Nimaga men seskanib ham qo'ymadim? Olloh asrasa bandasini shunaqa xotirjam qilib qo'yar ekan-da.

Bo'ri voqeasi oldingi shov-shuvlardanam oshib tushdi. Eshitganlar meni shaharda ko'rib qolishsa ham azzabazza to'xtatishib, bo'ri voqeasini erinmay so'rashadi. Bo'rilar kettimikan, borsak bo'larmikan, deb qo'yishadi xavotir bilan. Hatto yozuvchi Muhammad Salom Oqtosh haqida qissa yozib, radioda e'lon ham qilib yubordi.

SHARMANDALI, ODDIY BIR HOL

Bog'-hovlidagi mish-mishlardan ichlari qizigan bir guruh shaharlik jo'ralar bola-chaqalari bilan mehmonga chiqadigan bo'lib qolishdi. Albatta ularning uylarida Oqtosh va bo'rilar haqida gaplar bo'lgan, bolalari xuddi hayvonot bog'iga otlangandek edi. Yengil mashinalar hovlimgacha kirib borolmadi. Qorda yurolmadi. Hay-haylab, bay-baylab tizzadanam mo'l qor kechib, ozroq piyoda yurishga to'g'ri keldi. Nimagadir yarim yo'ldanoq kutib oladigan Oqtoshdan darak yo'q edi. Oqtoshning kutib olishlarini mehmonlarga bir ko'z-ko'z qilib qo'ymoqchi edim. Jonivorga nima bo'ldiykin degandek xavotir bilan atrofga ko'z tashlardim. Havo ochiq. Qorning usti muzlagan, bosganda qirsillab sinadi-yu, keyin oyoq botib ketadi. Yelvizak shamol izillatib turibdi. Ming qilsayam tog'-tog'-da. Shahardan ko'ra sovuq. Shu payt ro'paramizdan bir gala it chiqib qolsa bo'ladi? Qotib qoldim. Voy bo'o'o'... buncha it qattan kep qopti. Katta-kichik, oq-qora, hamma-hammasidan bor. Poyezdga o'xshab bir ipga tizilib olishibdi. Ne ko'z bilan ko'rayki, oldinda Oqtosh. Oqtoshligiyam qolmapti. Ko'zimga mallarang bo'lib ko'rindi. Abgori chiqibdi. Qor ustida sirpana-sirpana zo'rg'a yurib boryapti. U meni ko'rdi-yu, sharmandali ish ustida qo'lga tushganini bilib, orqasidagi poyezdini ko'zdan nari tortib ketdi.

Bu holat shaharlik bolakaylarga zo'r tomosha bo'ldi. Ular turli-tuman nomlar bilan itlarni chaqirishar, o'zlariyam it bo'lib xurib ko'rishar, max-max deb cho'ntaklaridan bir nimalar olib bermoqchi bo'lishardi. Itlar bo'lsa parvo qilishmas, o'zlarining hech narsaga almashib bo'lmaydigan ishlari bilan mashg'ul edilar. Oqtoshni bir-biridan qizg'anib irillashardi. U sharmanda esa, shu palladayam kallasini ishlatar, qorga keti bilan o'tirib olib jon saqlardi. Shunchalik orttirgan obro'si-yu shon-shavkati bir pul bo'lib turardi. Essizgina-ya, shu ishlaringni bir hafta orqaga surib turmaysanmi, Oqtosh?! Qani endi oldimdan Oqtoshni avliyodan olib avliyoga solgan Boymurod aka chiqib qolsa-yu «to'ylar muborak» deb alamimdan chiqsam. Ha endi... ming qilsayam it baribir it ekan-da... itligini qilar ekan-da.

(Davomi bor.)

Izoh: Ayrim so'zlar shevada yozilgan.

ONA JONIMNING USHALGAN ORZULARIMAN

«Nihol» mukofotining sovrindori, O'zbekiston Davlat Konservatoriyasining magistranti Dilnoza ISMIYAMINOVA:

KA-AT-TA LENTA TAQARDIM

Bolaligim go'zal Olmaliq shahrida o'tgan. Maktabda a'lo baholarga o'qiganman. Maktab yillarimni eslasam, bir narsa yodimga tushaveradi, u ham bo'lsa maktabga katta lenta taqib borishim. Shu katta lentani deb 5 yil ketma-ket birinchi va so'nggi qo'ng'iroqlarni chalish menga nasib etgan. Hozirgacha ustozlarim va sinfdoshlarim shuni eslashadi. Kichkina bo'lsam ham aytganimni qiladigan va qildiradigan bo'lganman. Bir hisobda erkatoiy ham edim. Shifokor bo'lishni orzu qilganim uchun ham eng sevimli fanim biologiya edi. Hayvon va hasharotlarning skeletlarini tomosha qilib, jiddiy o'rganardim.

«TONG YULDUZI» FESTIVALIDA G'OLIB BO'LGANMAN

Bolaligimdan jiddiy qizman. San'atkor bo'lish haqida umuman o'ylamagandim. Lekin buvimning aytilishlaricha, sigir sog'ganlarida sutning chelakka shovullab tushishiga ham raqs tushar ekanman. Buvijonim o'shanday: «Bu qizim Xudo xohlasa san'atkor bo'ladi», deb niyat qilgan ekanlar. Men esa faqat shifokor bo'laman derdim. Shifokorlikka qiziqishim kuchliligidan uyga yeyish uchun baliq olib kelishsa, baliqqa ham ukol qilib ko'rganman. Uydagi hamma yostiqlar meni dastimdan suvga to'lib ketardi, qancha suv bo'lsa yutar ekan deb ukol qilaveribman...

6 yoshda edim. Bir kuni Olmaliqda bo'ladigan «Tong yulduzi» festivali haqida eshitib, men ham qatnashaman degan fikrni mahkam ushladim. Qatnashdim ham. Yulduz Usmonovanning «Qizil olma» qo'shiqlarini kuylab, oliy o'rinni olganman.

«O'zbekiston - Vatanim manim» ko'rik-tanlovida qatnashib, yo'llanma bilan 6-sinfdan boshlab Hamza nomidagi bilim yurtida o'qishimni davom ettirdim. Lekin Konservatoriyaga kirish xayolimda yo'q edi. Bu yerga ham bilim yurtida o'qib yurganimda turli konkursarga qatnashib, oliy o'rinlarni olganim va ekran orqali bir-ikkita qo'shiqlarim bilan tanilib qolganim uchun yo'llanma bilan imtihonsiz qabul qilinganman.

HAMMA SAN'ATKORLAR BILAN DO'STMAN

Chindan ham hamma san'atkor bilan salom-aligim bor. San'at olamida obro'-e'tiborimni bir maromda ushlab turishga harakat qilaman.

Lekin, bir kuni «Darakchi» gazetasida men haqimda bir maqola chiqibdi. Emishki, men Murodбек Qilichev bilan to'yda

navbat talashib urishib ketganmishman. Ishonasizmi, maqolani o'qib, 3 kun mazam bo'lmay yotib qoldim. Texnika rivojining timsoli sifatida ishlangan suratni aytmasizmi? San'atkorlar orasiga sovuqchilik solishning kimga nima keragi bor ekan...

San'atkorlarga kelsak, Gulsanam Mamazoitova bilan yaqin dugonaman. Dunyoqarashlarimiz to'g'ri kelgani uchun ham do'stlashganmiz.

BOLAJONLARNI SEVAMAN

Chindan ham chaqaloqlarni va bolajonlarni juda yaxshi ko'raman. Oyim aytilishlaricha, kichkinaligimdan men egizak farzand ko'raman, deb orzu qilgan ekanman. Bu orzu hozirgacha tark etgani yo'q...

Uyga haftada bir borib qolsam jiyanchalarim atrofimni o'rab oladi. Ota-onasini ham bunchalik sog'inib kutishmasa kerak... Chunki men ularning ko'ngillariga qarayman, aytgan joylariga olib borib, kunimni ular bilan o'tkazaman. Hatto kechalari kattasidan tortib chaqalog'igacha 7 ta jiyancham bilan birga uxlayman. Onam kulib: «hali o'zing bolasan-a», deb qo'yadilar.

BILMADIM BU XOBBIGA KIRADIMI?

Faqat va faqat oyoq kiyim yig'aman. Chet elga borsam ham turli oyoq kiyimlarni olib kelaman. Tez kunlarda oyoq kiyimlarim yotoqxonamni ham «egallab» qolsa kerak...

TILAKLARIM

Bolajonlar qiyinchilik ko'rmas katta bo'lishsin. Bolalikdagi shirinliklari katta bo'lganlarida ham tark etmasin. Ilohim hech bir farzand ota-ona mehridan judo bo'lmasin va albatta bizning qo'shiqlarimizni eshitib ulg'ayishsin.

Ma'sudabonu VOHIDOVA suhbatlashdi.

OTA-ONAM - BAXTIM MENI

Ona tarafdin bobolarim Sattor va G'affor Rahmonov xizmat ko'rsatgan sozandalar bo'lishgan. Men ana shunday san'atkorlarning nabirasiman. Onam Tursunoy Rahmonova (Ismiyaminova) ham yoshliklaridan san'atga juda qiziqqan ekanlar. Hatto 15 yoshlarida Tamaraxonimga shogird tushganlar. Lekin u vaqtlarda qizlarni yosh turmushga berish odat bo'lgan ekanmi, 16 yoshlarida turmushga chiqqanlar. Dadam ham uylanayotganlarida va'da berib olgan ekanlar-u, lekin va'daga shart ham qo'ygan ekanlar. Avval 4 ta farzandli bo'lamiz, keyin san'atni davom ettiraverasiz, deb. Dadam so'zlarining ustidan chiqib, oyijonim Madaniyat institutini bitirganlar. Oyijonim o'sha vaqtlarday qiz farzand ko'rsam birini raqqosa, birini xonanda qilaman, deb orzu qilgan ekanlar. Mening har ishimga ko'makchim ham, qo'shiqlarimdan tortib liboslarimgacha baho beradiganim ham oyijonim. Dadam moddiy tarafdama yordam bersalar, oyim ma'naviy tomondan yordam beradilar. Ularning yordamlari tufayli ham hayotda hech bir qiyinchiliksiz katta bo'ldim. Yaqin kunlarda ikki mehribonimga atab aytgan «Ota-onam - baxtim meni» deb nomlangan yangi qo'shig'im tayyor bo'ladi. Qo'shig'im orqali ota-onamni ham xalqqa tanishtirish niyatim yo'q emas.

BUGUNGI KUN MUAMMOSI - MENING NAZDIMDA

Qo'shiqchilar ham, bemaza qo'shiqlar ham ko'payib ketyapti. O'z kuchi va ovozi bilan sahnaga chiqayotgan yoshlar juda ozchilikni tashkil qilyapti. Qaysidir «akaxoni»ning homiyiligi ostida sahnaga chiqib, homiyning puli tugasa san'ati ham tugab qolayotgan yoshlarning borligi achinarli hol.

Yana zamon talabi deb ochiq-sochiq, madaniyatimiz va milliyligimizga to'g'ri kelmaydigan kiyimlar bilan tomoshabinlar ko'ziga ko'rinayotgan san'atkorlarning borligi achinarli hol...

TONG yulduzi

O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlarining gazetasi

BOSH MUHARRIR:

Umida

ABDUAZIMOVA

TAHRIR HAY'ATI:

Turobjon JO'RAYEV,

Dilbar OLIMJONOVA,

Botir UBAYDULLAYEV,

Jabbor RAZZOQOV,

Anvar ZOKIROV,

Dilmurod RAHMATILLAYEV,

Dilshoda DADAJONOVA,

Sobirjon SHARIPOV,

Feruza JALILOVA

(Bosh muharrir o'rinbosari),

Nurxon NAFASOV,

Ergashvoy SARIQOV.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 022-raqam bilan 2003-yil 11-dekabrda ro'yxatdan o'tgan.

Noshir

«O'zbekiston»

nashriyat-matbaa

ijodiy uyi.

Gazeta

«O'zbekiston»

nashriyat-matbaa

ijodiy uyi

kompyuter bo'limida terib

sahifalandi va

chop etildi.

Gazeta haftaning dushanba

kuni chiqadi.

Hajmi A-3,

2 bosma taboq.

Adadi -59941

Buyurtma N: J 2021

Dizayner va sahifalovchi:

Fazliddin

SHAYADGAROV.

Navbatchi:

Jamila

ERDONOVA.

Rassom:

Nodira MIRZAYEVA.

Manzilimiz:

700129,

Toshkent shahri,

Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Obuna indeksi: 198.

e-mail:

tong_yulduzi@rambler.ru

Tel: 144-38-10

144-63-08

Tel./faks:

(99871) 144-24-45